

Spiekbriefjes

DOEL BEPALEN: Waarom lees ik de tekst?

Ik heb een leesdoel:

- Ik zoek informatie.
 - Ik wil lezen voor mijn plezier.
 - Ik wil weten hoe ik iets moet doen.
- Ik heb verschillende teksten gevonden.
- Ik bekijk alle teksten eerst globaal.
 - Ik kies één tekst die ik precies lees.

Is dit de juiste tekst?

Ja, dan heb ik mijn doel bereikt.

Nee, dan kies ik een andere tekst.

1. Waar wil ik naar toe op vakantie?

2. Ik lees beide gidsen eerst globaal. Ik kies waar ik naar toe wil!

3. De gids over dat land lees ik precies.

VOORKENNIS OPHALEN: Wat weet ik al over het onderwerp?

Wat ik al weet, zet ik in een woordweb of een schema.

Na het lezen kan ik het woordweb of het schema uitbreiden.

Voor het lezen		Na het lezen	
Fijn vakantie-land	Frankrijk Spanje	Fijn vakantie-land	Frankrijk Spanje
in de winter		in de winter	x
in de zomer	x x	in de zomer	x x

VOORSPELLEN: Waar gaat de tekst over?

Ik heb een vraag. Ik zoek een geschikte tekst die mijn vraag beantwoordt.

Eerst bekijk ik een tekst globaal. Ik kijk naar de illustraties, de titels, de vorm, de bron en opvallende woorden.

Ik voorspel welke tekst het beste lijkt, die lees ik precies.

Ik wil een camping waar een zwembad bij is. Ik kijk naar de foto's. Daar zie ik kinderen spelen in een zwembad. Die camping lijkt geschikt. Ik ga precies lezen.

HERSTELLEN: Wat doe ik als ik het niet meer snap?

Ik lees terug en verder. Ik zoek de betekenis in de context.

Ik zoek naar woorden die hetzelfde betekenen. Ik zoek naar woorden die het tegenovergestelde betekenen.

enerverend

context:
Het was enerverend. We hebben ons geen moment verveeld.

dezelfde betekenis:
Het was een enerverende vakantie. Het was spannend van de eerste tot de laatste dag.

tegengestelde betekenis:
Deze vakantie was enerverend. Gelukkig niet zo saai als vorig jaar.

Vind ik de betekenis niet in de tekst, dan zoek ik in een woordenboek.

VRAGEN STELLEN: Welke vragen zie ik in de tekst?

Veel teksten zijn opgedeeld in stukjes. Elk stukje geeft antwoord op een WH-vraag. Zo krijgt een tekst structuur. Je begrijpt een tekst dan beter.

Signaalwoorden wijzen op verbanden in een tekst.

- wie → Wij gaan elk jaar op vakantie. Papa, mama, Sophie en ik.
- wat → Het is altijd spannend om iets te bedenken. Iets dat iedereen leuk vindt. Iets dat niet te duur is. Iets waar we allemaal enthousiast voor worden. Dit jaar willen we in 1 dag naar Frankrijk rijden of in 2 dagen naar Spanje. We willen graag lekker weer en een mooie camping. Bovendien houden papa en mama van kleine restaurantjes.
- wanneer → We vertrekken altijd na mijn verjaardag. Na 23 juli dus.
- waar → Dit jaar wordt het een camping in Frankrijk, in de buurt van Parijs of in Spanje, vlakbij Barcelona.
- hoe → We kiezen onze bestemming met behulp van reisgidsen. Stapels liggen er dan op de eettafel. We bekijken plaatjes. We lezen wat er allemaal te doen is op de camping. We kijken of er steden in de buurt zijn, want dat vinden papa en mama leuk.
- waarom → Samen kiezen zorgt voor blije gezichten. Aan iedereen wordt gedacht. Dan is de vakantie voor iedereen fijn!

signaalwoord van doel en middel

signaalwoord van oorzaak en gevolg

VISUALISEREN: Welk plaatje past bij de tekst?

Ik zie plaatjes of een schema voor me als ik lees. Die plaatjes veranderen tijdens het lezen. Ze helpen om verbanden in een tekst te zien. Soms is dat plaatje een Venn-diagram.

SAMENVATTEN: Hoe vat ik de tekst samen?

Ik maak aantekeningen van de belangrijkste dingen in een tekst. Ik weet ook hoe ik die in een agenda moet noteren.

Opzoekvaardigheden

Ik weet hoe ik moet zoeken op internet: Ik typ de juiste zoekterm of het juiste trefwoord in. Ook in een inhoudsopgave of een trefwoordenregister gebruik ik die zoektermen en trefwoorden.

Informatie en meningen vergelijken

In teksten lees ik feiten en meningen. Feiten horen betrouwbaar te zijn, meningen kunnen verschillen. Daarom vergelijk ik de bron van de teksten met elkaar. Zo beoordeel ik welke tekst het meest geschikt en betrouwbaar is.